

ብኣጠቓላሊ

ኣብ ዓዲ-ጥልያን ናይ ኮሎን-ረክታል (መዓንጣ) ካንሰር ኣብ ደቂ'ንስትዮ ካልኣይ ነቕርሳ ኪኸውን እንከሎ ።ኣብ ተባዕትዮ ግን ሳልሳይ ኮይኑ ይርከብ (AIOM,2020)። ካብ 50 ዓመት ንላዕሊ ኣብ ከክልተ ዓመት ደጋጊምካ ናይ ቀልቅውል ሕቡእ ደም መርመራ ምግባር ጽቡቕ ኢዩ። ኩሎም ዝተዓደሙ ሰባት ኣብ ከክልተ ዓመት ይመላለሱ።ካብ'ቲኣቶም ልሙዳት ናይ መዓንጣ ሓሊፎም ካልእ ምልክታት ምስዝርከቡ ንኣብነት ደም ኣብ ቀልቀል ብግልጺ ብዓይኒ ምስዝረኣይ፣ ድሕሪ ቀልቀል ምውጻእ ካልእ ከዘሎ ዘምስልስምዒትምስዝህብ ከምኡ'ውን ናይ ድርቂ ውጽኣት ምፍርራቕ ምስዝህልው ንኣኪምካ ምውካስ ጽቡቕ'ዩ። ቅድሚ ሕጂ ካብ ASL ብጥጽም ዕድመ እንድሕሪ ዘይተገይሩልካ ኮይኑ ወይ ከኣ ኣብ'ዚይ ፕሮግራም ተሳታፊ እንድሕሪ ዘይኮንካ በ'ቲይ ናይ ASL ንጻ ቁጽሪ ስልኪ ብምድዋል ቆጸራ ምውሳድ ይከኣል'ዩ። ናይ STP ወይ ENI ካርድ ዘለዎም ወይ ናይ ወጻኢ ሕብረት ኤውሮጳ ዜጋታት እውን ክሕዙ ይኽእሉ።

ኩሎም ዝእከቡ ናይ ብሕቲ መረጃታት ብናይ መስጥራውነትን ብናይ ሕለዋ መረጃታትን ሕጊታትን ኢዮም ዝመሓደሩ። ምስዘድሊ በ'ቲይ መርመራ ምኽንያት ካብ ስራሕ ምብኳር ዘመልክት ናይ ምስክር ወረቐት ክወሃብ'ዩ። ተወሳኺ ሓቤረታ ንምርካብ ወይ ናይ ቆጸራ መዓልቲ ንምቕያር በ'ቲይ ነጻ ስልኪ ናብ ናትኪ ASL ደውሊ።

*AIOM 2020

ASL	Screening	Numero Verde	Orari
Roma 1	Mammella Cervice Colon Retto	800 536 693	da Lun a Ven 8:00-17:00
Roma 2	Mammella Cervice Colon Retto	800 405 051	da Lun a Ven 8:00-18:00
Roma 3	Mammella Cervice Colon Retto	800 634 634	da Lun a Ven 8:30-17:00
Roma 4	Mammella Cervice Colon Retto	800 539 762	da Lun a Ven 9:00-13:00
Roma 5	Mammella Cervice Colon Retto	800 894 549	da Lun a Ven 9:00-13:00 e 14:00-17:00
Roma 6	Mammella e Colon Retto	800 430 264	da Lun a Ven 15:00-19:00
	Cervice	800 160 622	
Viterbo	Mammella Cervice Colon Retto	800 840 359	da Lun a Ven 9:00-13:00
Rieti	Mammella Cervice Colon Retto	800 646 999	da Lun a Ven 9:00-13:00
Latina	Mammella Cervice Colon Retto	800 065 560	da Lun a Ven 9:00-13:00 da Lun a Gio 15:00-17:00
Frosinone	Mammella Cervice Colon Retto	800 003 422	da Lun a Ven 9:30-13:30

Per prenotare gli esami di screening scansionare il QR code prenotascreeing.regione.lazio.it

Traduzione in Tigrino curata da Medici Senza Frontiere nell'ambito del protocollo d'intesa con la Asl Roma 2.

www.salutelazio.it

SCREENING COLON RETTO

LA PREVENZIONE E' TASCABILE
IL TEST PUOI FARLO A CASA TUA

መደብ መርመራ መንሸሮ መዓንጣን መሃንቱስን
ካብ 50 ክሳብ 74 ዓመት ዝዕድሚኡም ደቂ ተባዕትዮን ደቂ ኣንስትዮን

ስለምንታይ ካብ ዝምልከት ASL ዕድመ ይመጽእ?

ኣብ ደቀ'ንስትዮ ኮነ ኣብ ደቀ-ተባዕትዮ ካብ 50 ክሳብ 70 ዓመት ዝኾነ ዕድመኡም ናይ መዓንጣ ካንሰር ቅድመ-መርመራ ብምግባር ኣቐዲምካ ናይ ምፍላጥ ዕድል ስለዘሎ ንምዝኽኻር'ሞ ኣብ ከክልተ ዓመታት መደበኛ ዝኾነ ናይ ቀልቀል መርመራ ብምክያድ ኣብ ቀልቀል ሕቡእ ደም ናይ ምህላይ ናይ ምርግጋጽ ዝግበር መርመራ ኣብ ርእሺ ምጅኑ ፡ ኣቐዲምካ ናይ መዓንጣ ካንሰር ንምፍላጥን ንምክልኻልን ኢዩ።

ዕለማኡ ምናልባት እብ መጀመርያ ደረጃ ዝርከቡ ፖሊፕ ምስዝህልዉ ፡ ዋላኳ ጸገም ዝፈጥሩ እንተዘይኮኑ ንምጓዳም ኢዩ።

እዚይ ናይ ኣጻሪኽ-መፍለይ ፕሮግራም ካብ SOF test (ናይ ቀልቀል ሕቡእ ደም መርመራ) ክሳብ ዕሙቕ ዝበሉ መርመራታትን ዘድልዩ ሕክምናታትን ብነጻ ኢዮቶም ዝወሃቡ።

ካብ ASL ፈጻሙ ዕድመ እንተዘይተገይሩ ወይ ከኣ ኣብ'ዚይ ፕሮግራም ተሳትፎ እንድሕሪ ዘይሃልዩ ቦ'ቲይ ናይ ASL ነጻ ስልኪ ብምድዋል ቆጶራ ክውሰድ ይከኣል'ዩ።

ናይ ቀልቀል ሕቡእ ደም ንምርካብ ዝግበር መርመራ እንታይ'ዩ?

ብሓንቲ ግዜ ጥራይ ዝውሰድ ኮይኑ ብዓይነ ዘይረኣዩን ኣዚዮም ናእሽቱን ንጣር ደም ዘርኢ ፍሉይ ናይ ላቦራቶሪ መርመራ ኢዩ።እዚይ ደም ካብ ፖሊፕ ወይ ኣደኖሚ ዝበሃሉ ዝመጸ ኮይኑ እንድሕሪ ተረኺቡ ቀጻልካ ብኮሎንስኮፕሪ ብቐልጡፍ ክእለ ይከኣል'ዩ።

ሓደ ሰራሕተኛ ናይ ASL ንእሽቶይ ቱቦ ምስ መምርሒ ዝሓዘት ከረጢት ክህብ'ዩ። እቲይ ዝምልከቶ ሰብ ከኣ ካብ'ታ ከረጢት ነታ ቱቦ ብምውጻእ ንእሽቶይ ንዓይነት ዝኸውን ቀልቀል ድሕሪ ምእካብን ምዕጻውን ኣብ'ታ ከረጢት ይመልሳ። ኣብ ፍሪጅ ከኣ ተቐሚጣ ትጸንሑ።

ካብ ዝኣከብካሉ ኣብ ውሽጢ 3 መዓልቲ ኣብ ሓደ ካብ'ቶም ኣብ መምርሒ ተገሊጾም ዘለዉ ማዕከላት ተረኽቡ።ነ'ዚይ ንእሽቶይ ቱቦ ኣብ ብዙሓት ቤት መድሓኒታት ስልዝርከብ ካብኣተን ክትወስዱን ናብተን ክተረክቡን ይከኣል'ዩ።

መርመራ ድሕሪ ምግባርክ?

መደበኛ ውጽኢት (ማለት ብዘይ ደም) ምስዝርከብ እቲይ ምጽርራይ ማዕከል ቡስጣ ኣሉታዊ ውጽኢት መርመራ ዝሓዘት መልእኽቲ ብቐጥታ ናብ ገዛ ይሰድድ። ክምኡ'ውን ድሕሪ ክልተ ዓመት እዚይ መርመራ ንክድገ ዕድመ ይገብር።

እቲይ መርመራ ካብ ዝተገብረሎም 100 ሰባት 5 ወይ 6 ዝኾኑ ቦ'ቲይ ኣብ ቀልቀል ዝርከብ ደም ብዝተፈላለዩ ምክንያታት (ንኣብነት ኪርማ፣ዳይቨርቲኩላ ... ወዘተ) ኣዎንታዊ ውጽኢት ይርከቦም። ነገ ግን እዚይ ደም ምናልባት ካብ ፖሊፕ ዝመጸ ምጅኑ ምርግጋጽ የድሊ።

ኣብ'ዚይ መርመራ ኣዎንታዊ ነት ምስዝርከብ እቲይ ናይ መጻሪይ ማዕከል ነቲይ ሰብ ብስልኪ ብምርካብ ኮሎሳዕ ብነጻ ብዑምቀት ንምፍላጥ ኣብ ሓደ ዝምልከቶ ሆስፒታል (ብፍቓደኛነት መደንዘዚ ብምጥቓም) ኮሎንስኮፕሪ ክገብር ይዕድም ። ኣድላይቲ ምስዝኾኑ ከኣ ተወሰኽቲ መርመራታትን ሕክምናታትን ቦ'ቲይ ዝምልከቶ ASL ተመዝጊቦም ብቐጥታን ብነጻን ይወሃቡ።

ክኣምን እኽልድዮ?

እቲይ መርመራ ናይ ሕቡእ ደም ኣብ ቀልቀል (Test SOF) ብኣዚዩ ስሚዒታዊ ናይ ሕማም መከላኸሊ መርመራ ክኸውን እንከሎ ዝተወሰኑ ጸረ-ወጻእተኛታት ኣካላት ብምጥቓም ንናይ ሰብ ደም (ጸረ-ወጻእተኛታት ኣካላት ጸረ-ግሎቢን) ንምልላይ'ሞ ናይ መዓንጣ ደም ምፍሳስ ኣገሊሑ ንምርኣይ ኢዩ። እዚይ ዓይነት መርመራ ንጻል ናይ ቀልቀል ንምእካብ'ባር ከም'ቲይ ናይ ካልኣት ዓይነት ስለስተ ንጻላት ቀልቀል ዝሓትት ኣይኮነን። ምንም ዓይነት ኣመጋግባ ምክትታል ኣድላይ ኣይኮነን።

ንናይ ቀልቀል ሕቡእ ደም መርመራ ዘንብቡ ማዕከናት ኣብ ናይ ሙከራ ላቦራቶሪታት ዝርከቡ ኮይኖም ኣብ ዓመት እንተወሓደ 60.000 ንጻላት ቀልቀል ከጽሪዩ እለውዕም።

ኩሎም ኣገባብራታት ንብሄራዊያንን ንኣውሮጳውያንን መምርሒታት ዝኸተሉ ኮይኖም ናይ ዓይነት ጽፈት ቁጽጽር'ውን ይግበረሎም'ዩ።

